

2014 - 2023 İZMİR
BÖLGE PLANI

Hayalindeki **İzmir** için
bugün harekete geç!
www.izmiriplanliyorum.org

2014-2023 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları

Torbalı İlçe Raporu

Mayıs, 2013

2014-2023 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları
Torbalı İlçe Raporu

Nüfus Yapısı –Genel Bilgiler

- **Yüzölçümü, 2002:** 565,28 km²
- **Nüfus, ADNKS, 2012:** 138.040 kişi
- **Nüfus Yoğunluğu, 2012:** 244 kişi
- **Şehirleşme Oranı, 2012:** % 92
- **İl merkezine uzaklığı :** 45 km
- **İlçenin rakımı:** 40 m
- **Coğrafi konumu:** Kuzeyinde Kemalpaşa, güneyinde Selçuk, doğusunda Tire ve Bayındır, batısında Menderes ilçesi yer alır.
- **Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Durumu, DPT, 2004:** Türkiye’de 872 ilçe arasında gelişmişlik açısından 54. sıradadır. İzmir’de en gelişmiş 4. ilçedir.

Torbalı'nın 2011-2023 yılları arasında yaş grubuna göre nüfus dinamiklerinin değişimini gösteren projeksiyon tablosu aşağıdaki gibidir:

Yaş Grubu	2011	2016	2021	2023
0 - 4	10925	9145	9051	8999
5 - 9	10410	10695	8952	8915
10 - 14	11627	10394	10678	9982
15 - 19	11038	11600	10370	10483
20 - 24	9955	10999	11558	11068
25 - 29	11395	9918	10956	11178
30 - 34	11954	11347	9878	10291
35 - 39	10531	11891	11288	10703
40 - 44	8664	10450	11800	11561
45 - 49	8524	8560	10325	10858
50 - 54	7228	8358	8393	9085
55 - 59	6554	7001	8095	8108
60 - 64	4633	6221	6646	7062
65 - 69	3359	4252	5710	5867
70 - 74	2432	2914	3685	4191
75 - 79	1943	1913	2293	2533
80 - 84	1282	1296	1273	1375
85-90	509	655	661	656
90+	126	207	275	282
Toplam	133089	137814	141886	143198

Kaynak: Fonksiyonel Bölge ve Alt Bölgelerin ve Bölgelerarası İlişkilerin Tespiti Çalışması, 2013

Türkiye genelinde var olan ve İzmir özelinde daha belirgin olan nüfusun yaşlanma eğilimi Torbalı ilçesinde de görülmektedir. 2023 yılında 2011 yılına göre, 0-19 yaş arası nüfusta % 13 azalma, 45 ile 90 ve üstü yaş arası nüfusta % 36 oranında artış olacağı öngörülmektedir.

2014-2023 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları
Torbalı İlçe Raporu

İstihdam

İlçe bazında resmi istatistik olarak yayınlanmakta olan güncel veri bulunmamaktadır. Bu kapsamda ulaşılabilen son veri 2000 yılı Genel Nüfus Sayımlarından elde edilmiş sektörel işgücü verileridir. 2014-2023 İzmir Bölge Planı çalışmaları çerçevesinde gerçekleştirilmiş olan Fonksiyonel Bölgeleme ve Altbölgeleme Analizi çalışması kapsamında 2000 yılı verilerinden yola çıkılarak 2023 yılı için sektörel işgücü oranlarına ilişkin projeksiyon yapılmış olup, Torbalı'ya ilişkin oluşan tablo aşağıdaki gibi ortaya çıkmıştır:

İlçe Düzeyinde Sektörel İşgücü Oranları ve Projeksiyonu (2000-2023)

Sektör	Torbalı 2000, %	Torbalı 2023, %	İzmir 2000, %	İzmir 2023, %
Ziraat, Avcılık, Ormancılık ve Balıkçılık	60,86%	44,76%	28,54%	17,32%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,08%	0,03%	0,15%	0,05%
İmalat Sanayi	15,88%	20,78%	20,09%	21,70%
Elektrik, Gaz ve Su	0,10%	0,20%	0,34%	0,56%
İnşaat	4,50%	8,43%	5,29%	8,18%
Toptan ve Perakende Ticaret, Lokanta ve Oteller	6,30%	9,26%	14,54%	17,63%
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama	2,14%	3,03%	4,39%	5,14%
Mali Kurumlar, Sigorta, Taşınmaz Mallara Ait İşler Ve Kurumları, Yardımcı İş Hizmetleri	1,44%	2,12%	4,59%	5,59%
Toplum Hizmetleri, Sosyal ve Kişisel Hizmetler	8,64%	11,36%	21,94%	23,81%
İyi Tanımlanmamış Faaliyetler	0,06%	0,01%	0,11%	0,02%
Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: Fonksiyonel Bölge ve Alt Bölgelerin ve Bölgelerarası İlişkilerin Tespiti Çalışması, 2013

2000 yılında Torbalı'daki sektörel işgücü dağılımında ilk 3 sırayı; "Ziraat, Avcılık, Ormancılık ve Balıkçılık; İmalat Sanayi ve Toplum Hizmetleri, Sosyal ve Kişisel Hizmetler" sektörlerinin aldığı görülmektedir.

Sektörel işgücü oranlarının değişimi incelendiğinde; 2023'te Torbalı'da Ziraat, Avcılık, Ormancılık ve Balıkçılık sektörünün payının yaklaşık % 26 azalacağı; buna karşın İmalat Sanayinin payının % 31, inşaat sektörünün % 87, Toplum Hizmetleri, Sosyal ve Kişisel Hizmetler sektörünün payının ise % 31 oranında artacağı görülmektedir.

Eğitim

Torbalı'ya ilişkin ilçe bazında erişilebilen önemli eğitim göstergeleri aşağıdaki tabloda verilmiştir:

2014-2023 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları
Torbalı İlçe Raporu

Derslik Başına Öğrenci Sayıları, Torbalı-İzmir (2012-2013)

İlçe adı	İlkokulda derslik başına düşen öğrenci sayısı	Ortaokulda derslik başına düşen öğrenci sayısı	Genel lise derslik başına düşen öğrenci sayısı	Meslek lisesi derslik başına düşen öğrenci sayısı
Torbalı	17	35	23	13
İzmir	27	41	31	39

Kaynak: İzmir Milli Eğitim Müdürlüğü, 2013

Torbalı'da derslik başına öğrenci sayısının İzmir'den daha iyi durumda olduğu görülmektedir.

2011-2012 Eğitim Dönemi Okullaşma Oranları (%)

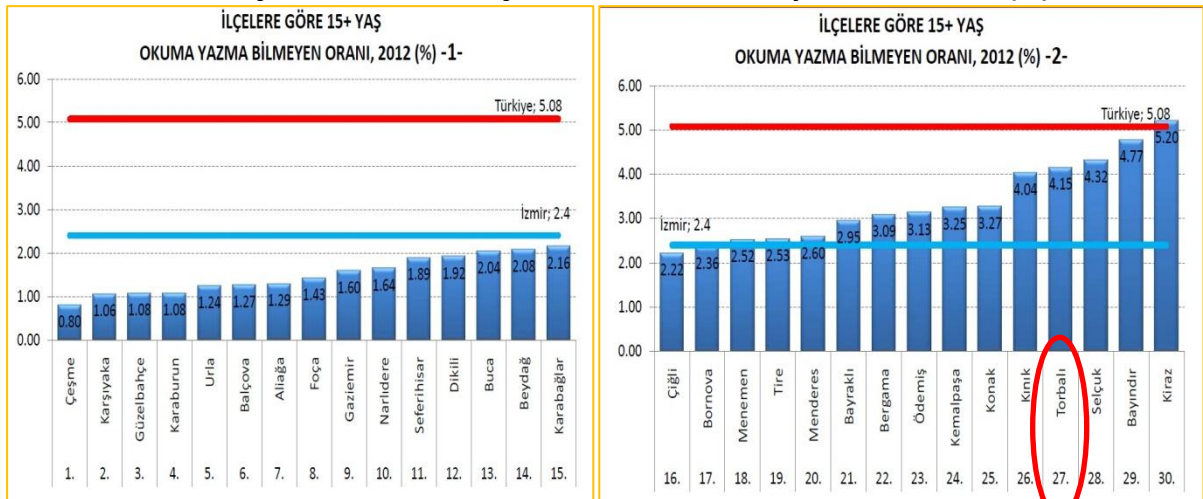
İlçe adı	Okul öncesi (3-5 yaş) (net)	İlköğretim (6-13 yaş) (net)	Ortaöğretim (genel-meslek lisesi, brüt)
Torbalı	25,79	100,89	70,39
İzmir	48,85	102,88	104,68

Kaynak: İzmir Milli Eğitim Müdürlüğü, 2013

Okul öncesi okullaşma oranı bakımından İzmir'in ilçeleri arasında en düşük değere sahip ilçe Torbalı'dır. Ortaöğretim okullaşma oranının da iyileştirilmesi gereklidir.

İlçe toplantısında, göç sebebiyle eğitimde sıkıntılar yaşandığı, ilçeye her sene 1.000 yeni öğrencinin eklendiği ifade edilmiştir. TCDD ile birlikte gerçekleştirilmesi planlanan bir eğitim kampüsü projesinden bahsedilmiştir. Bu proje ile 20 yeni okul açılması planlanmaktadır, aksi taktirde derslik sıkıntısı doğabileceği dile getirilmiştir.

İlçelere Göre 15+ Yaş Okuma Yazma Bilmeyen Oranı, 2012 (%)

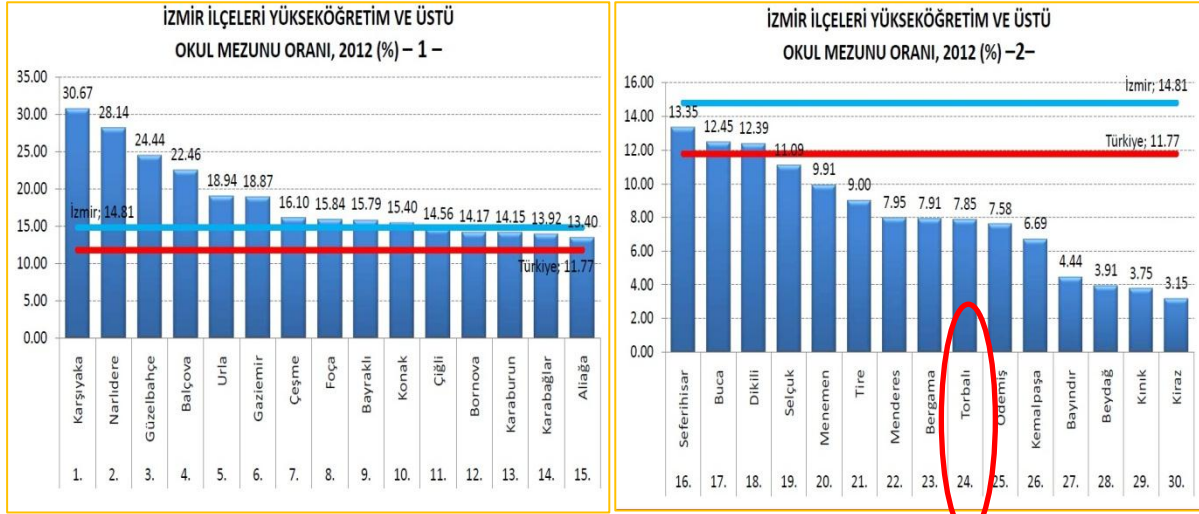

Kaynak: TÜİK, 2013

15 ve üzeri yaşta okuma yazma bilmeyen oranı açısından İzmir % 2,4 oranı ile % 5,08 oranına sahip olan Türkiye'den daha iyi durumda bulunmaktadır. Torbalı ise ilçeler arasında % 4,15 değeri ile son sıralarda yer almakta ve İzmir genelinden daha kötü durumda olduğu görülmektedir.

2014-2023 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları
Torbalı İlçe Raporu

İzmir İlçeleri Yükseköğretim ve Üstü Okul Mezunu Oranı, 2012 (%)

Kaynak: TÜİK, 2013

Yükseköğretim ve üstü okul mezunu oranı açısından İzmir % 14,81 oranı ile yine Türkiye genelinden daha iyi durumdadır. Torbalı, 30 ilçe arasında % 7,85 değeri ile 24. sırada yer almaktadır.

Tarım

Tarım Alanlarının Kullanış Amaçlarına Göre Dağılımı (hektar, 2011)

	Tarla Alanı			Sebze Alanı	Meyve Alanı	Kavaklık	Süs Bitkileri	Boş Arazi	Toplam Tarım Alanı	Tarım Alanı Oranı (%)
	Ekilen	Nadas	Toplam							
Torbalı	14.055	0	14.055	6.182	9.414	15	57	220	29.943	53
İzmir	141.583	4.248	145.831	40.971	141.548	1.159	735	10.875	341.119	28,2

Kaynak: İzmir Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2012

İlçelere Göre Sulanan Tarım Alanları (hektar, 2011)

	Toplam Tarım Alanı	Sulanan Alan	Sulanmayan Alan	Sulanan Alan/Toplam Tarım Alanı (%)
Torbalı	29.943	20.347	9.595	68
İzmir	341.119	179.547	161.572	52,6

Kaynak: İzmir Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2012

İlçede toplamda 29.943 hektar alan tarımsal üretim için kullanılmaktadır. Toplam alan içerisindeki tarım alanının oranı % 53 ile İzmir'de Bayındır ilçesinden sonra ikincidir. İlçede tarımsal üretim için kullanılan alanın büyük bir kısmının tarla, meyve ve sebze alanı olarak kullanıldığı ve tarım alanlarının üçte ikisinin sulandığı görülmektedir.

İlçe toplantısında, verimli tarım arazilerinin imara açılması sorunu gündeme getirilmiştir.

2014-2023 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları
Torbalı İlçe Raporu

- İl genelindeki sebze üretimi, ağırlıklı olarak Ödemiş, Tire, Torbalı, Bergama ve Menemen ilçelerinde yapılmaktadır.
- İzmir'de zeytin üretimi bütün ilçelerde yapılmakla birlikte Torbalı 31 bin ton üretimle (sofralık+yağlık) en fazla üretimin yapıldığı ilçeler arasındadır.
- İzmir'de üretilen 19 ton kurutmalık üzüm üretiminin % 30'u Torbalı ilçesinde üretilmektedir.
- İzmir'de şeftali üretimi Selçuk, Tire, Kemalpaşa ve Torbalı ilçelerinde yoğunlaşmıştır. Bu dört ilçe il genelindeki şeftali üretiminin yaklaşık % 87'sini karşılamaktadır.
- Kümes hayvancılığı açısından da İzmir ili içerisinde öne çıkan ilçeler arasında Torbalı 3. sırada yer almaktadır.

Kültür

Torbalı'da bulunan antik kent ve ören yerleri şunlardır: Metropolis Antik Kenti, Sinektepe, Arapkave, Arslanlar, Üçlerstepe, Küçüktepe Höyükleri

Torbalı'da 27'si arkeolojik, 2'si kentsel sit olmak üzere toplam 29 adet sit alanı bulunmaktadır. Ayrıca ilçede 13 adet taşınmaz kültür varlığı yer almaktadır.

Torbalı'da;

- 108'i kültür-sanat ile ilgili olmak üzere 301 dernek, 1 adet vakıf olmak üzere toplamda 302 STK bulunmaktadır,
- İlçede MYO bünyesinde 1 adet kültürel etkinlik mekanı bulunmaktadır. Ayrıca Torbalı Kültür Merkezi yapım aşamasındadır.
- 2 adet sergi salonu ve özel statüde E. Özgörkey Müzesi bulunmaktadır.
- 1 adet sinema salonu bulunmaktadır. Açık hava tiyatrosu bulunmamaktadır.
- 1 adet gazete ve 1 adet dergi yayıncılığı bulunmaktadır
- 1 adet Halk Kütüphanesi hizmet vermektedir.

Torbalı'da Düzenlenen Kültür Etkinlikleri

Etkinlik Adı	Düzenleyen Kuruluş	Tarih	Kaç Yıldır Düzenlendiği
Rahvan At Yarışları Festivali	Karakuyu Belediyesi		
Deve Güreşi Festivali	Torbalı Belediyesi		
Güz Etkinlikleri		3-9 Eylül	
Hıdrellez Şenlikleri		5 Mayıs	7
Uçurtma Şenliği		Nisan	6
Çocuk Şenliği		Nisan	
Kurtuluş Şenlikleri		7 Eylül	89
Ekin Şenliği	Yazıbaşı Belediyesi	Güz ayları	

Kaynak: İzmir Kültür Ekonomisi Envanteri ve Gelişme Stratejisi, 2013

Turizm

- İlçede 1 adet 3 yıldızlı otel bulunmaktadır.

2014-2023 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları Torbalı İlçe Raporu

- Turizm Yatırım Belgeli 1 adet konaklama tesisi (70 yatak kapasiteli), Turizm İşletme Belgeli 2 adet konaklama tesisi (218 yatak kapasiteli), Belediye Belgeli 5 adet konaklama tesisi (287 yatak kapasiteli) bulunmaktadır.
- Turizm işletme belgeli tesislerdeki doluluk oranı % 30 ile İzmir ortalamasının (% 49) altındadır.

Sağlık

- İlçede 100 yataklı Torbalı M.Enver Şenerdem Devlet Hastanesi bulunmaktadır.
- Torbalı Devlet Hastanesi planlanmıştır.
- Ayrıca ilçede 14 Aile Sağlık Merkezi, 37 Aile Hekimliği Birimi, 12 t Sağlık Evi, 1 tıp merkezi, 9 Diş Hekimi Muayenehanesi bulunmaktadır.

Sanayi

- İlçeler bazında sektörel uzmanlaşma açısından bir değerlendirme yapıldığında; tütün ürünleri imalatı, mobilya imalatı, tıbbi ve hassas optik aletler, gıda ürünleri ve içecek imalatı, ana metal sanayi ve derinin tabaklanması ve işlenmesi sektörlerinde Torbalı'nın öne çıktığı görülmektedir.
- İlçede demir ve mermer rezervi bulunmaktadır.
- Torbalı OSB, alt yapı inşaatları devam eden 4 OSB arasındadır. 65 hektar arazi üzerine kuruludur.

İlçe toplantısında, tarıma dayalı sanayi ve özellikle gıda sanayinin ilçe için uygun sanayi türleri olduğu, diğer sanayi türlerinin daha kıraç alanlarda kurulmasının uygun olacağı ifade edilmiştir.

Yenilenebilir Enerji

- İzmir'de biyogazdan elektrik üretim potansiyeli yaklaşık 537 MW civarındadır. Bu potansiyelin % 50'si Tire, Ödemiş ve Torbalı ilçelerinde yer almaktadır.
- İlçe, rüzgar enerjisi bakımından da potansiyel taşıyan ilçelerdendir.

İlçe toplantısında, Eğerci Köyü'nde bir çiftlikte biyogaz sistemi kurulduğu, Kaplancık Köyü'nde de benzer bir çalışma olduğu ifade edilerek, ilçede 500-1.000 baş arası kapasiteye sahip en az 10 büyük tesisin olmasının biyogaz konusunda avantaj oluşturduğu dile getirilmiştir. Yazıbaşı beldesinin de rüzgar enerjisi için uygun olduğu ifade edilmiştir.

Çevre

- Torbalı'da atıksu arıtma tesisi mevcuttur. 25.000 m³/gün kapasiteli ileri biyolojik arıtma tesisi inşası devam etmektedir.
- 2011 yılı itibariyle İzmir'de Torbalı, Karşıyaka, Selçuk ve Foça transfer istasyonları ile birlikte toplam 8 adet katı atık transfer istasyonu bulunmaktadır.
- 2008 yılında Aliağa, Kemalpaşa, Mordoğan ve Torbalı'da olmak üzere toplam 4 düzensiz atık depolama alanı mevcutken 2011 yılı itibariyle, Mordoğan ve Torbalı kapatılmıştır.

2014-2023 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları
Torbalı İlçe Raporu

- Sanayinin yoğun olduğu ilçede hava ölçüm istasyonu bulunmamaktadır. Düzenli ölçüm istasyonunun kurulması gerekmektedir.

Bankacılık

Torbalı'da Banka Şube Sayıları, (2008-2011)

İlçe	2008	2009	2010	2011
Torbalı	13	15	15	17
İzmir Toplam	659	676	696	720

Kaynak: TBB, 2012

Lojistik

- İzmir'de bulunan antrepolar Aliağa, Kemalpaşa ve Torbalı ilçelerinde yoğunlaşmıştır.
- Torbalı İlçesi Aliağa, Konak, Bornova, Kemalpaşa ilçeleri ile birlikte İzmir'de lojistik sektörünün mekansal olarak yoğunlaştığı ilçeler arasında yer almaktadır.

İlçe toplantısında, iki büyük lojistik firmasının yatırım yaptığı dile getirilmiştir.

Ulaşım

- İZBAN'ın güney aksını Cumaovası'ndan Torbalı'ya kadar uzatacak hattın yapımına Eylül 2011'de başlanmıştır. 32 kilometre uzunluğundaki Cumaovası-Torbalı hattının tamamlanması ile İZBAN'ın uzunluğu 112 kilometreye çıkacaktır.
- Ayrıca güney aksını Torbalı'dan Selçuk'a kadar uzatacak 26 kilometrelik hat da projelendirilerek yatırım programına alınmıştır.
- Tire-Torbalı akslarında bulunan sanayi bölgelerine demiryolu ile taşıma imkanı bulunmaktadır.

İlçe toplantısında, İZBAN'ın ulaşım açısından çok iyi olduğu ancak üstgeçitlerin yapılması gerektiği, ayrıca yapım işlerinde koordinasyon eksikliği nedeniyle başka altyapılara zarar verildiği ifade edilmiştir.

İlçe Toplantısı Esnasında Elde Edilen Görüşler:

Avantajlar;

- Tarım ve tarıma dayalı sanayinin bulunması
- İşsizlik oranının düşük olması
- Yenilenebilir enerji (özellikle biyokütle ve rüzgar enerjisi) potansiyelinin bulunması

Sorunlar;

- Okul sayısının yetersizliği

2014-2023 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları
Torbalı İlçe Raporu

- Altyapı sorunları, ilçedeki yolların devamlı kazılması
- ESHOT seferlerinin erken saatte bitmesi
- Şehir içi ulaşımın kötülüğü
- Sosyal faaliyet alanlarının yetersizliği
- Hastanenin yetersizliği
- Ara eleman ihtiyacı
- Hızlı nüfus artışı nedeniyle imar ve kentleşmenin geri kalması, rant yaratılması
- Fabrika atıklarının çevreyi kirletmesi

Çözüm Önerileri;

- Üniversite açılması
- Meslek liselerindeki bölüm çeşitliliğinin artırılması
- Şehir içi kavşaklarda sinyalizasyon sisteminin geliştirilmesi
- Çevre ilçelere de hizmet verebilecek hastane açılması
- Sosyal tesislerin açılması
- Tarım alanlarının imara kapatılması
- Tarımsal desteklerin artırılması
- Yenilenebilir enerji konusunda özellikle kooperatiflerin desteklenmesi

TORBALI TOPLANTI KATILIMCI LİSTESİ

07.05.2013

No	Ad	Soyad	Kurum
1	Nurgül	Asal	Tapu Müdürlüğü
2	Zahide	Kaya	Kaymakamlık
3	Hamide	Atik	Kaymakamlık
4	Cemil	Tüysüz	İŞKUR
5	Fatma Şule	Çolak	İŞKUR
6	Alpaslan	Kasimoğlu	İlçe Jandarma Komutanlığı
7	Mehmet Şirin	Kaplan	İŞKUR
8	Cemil	Altun	İŞKUR
9	İsmail	Civa	Şoförler Odası
10	Ahmet	Girgin	Malmüdürlüğü
11	Melih	Yüğrük	Nüfus Müdürlüğü
12	Kenan	Uyar	Gıda, Tarım ve Hay. İlçe Müdürlüğü
13	Erol	Koyuncu	Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müd.
14	Ruhi	Gündoğdu	İlçe Milli Eğitim Müdürü
15	Uğur İhsan	Azap	İlçe Emniyet Müdürlüğü